

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Renata Żywicka

w sprawie z powództwa K. K.
przeciwko Uniwersytetowi [...] w K.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 19 listopada 2024 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie
z dnia 9 listopada 2023 r., sygn. akt VII Pa 87/23,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
2. zasądza od Uniwersytetu [...] w K. na rzecz K. K. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) wraz z odsetkami wynikającymi z art. 98 § 1¹ kpc tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.
[SOP]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 19 czerwca 2023 r., IV P 530/21/N, Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie IV Wydział w sprawie z powództwa K.K. przeciwko Uniwersytetowi [...]1 w K. (obecnie Uniwersytet [...] w Krakowie), zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda 26.880 zł tytułem odszkodowania za

niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 22 lipca 2021 r. do dnia zapłaty (punkt I); zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty (punkt II); nakazał ściągnąć od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie 1.344 zł tytułem kosztów sądowych, od uiszczenia których powód był zwolniony z mocy ustawy (punkt III) oraz nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności w części co do kwoty 10.952 zł.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie wyrokiem z dnia 9 listopada 2023 r., VII Pa 87/23 oddalił apelację pozwanego oraz zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku pełnomocnik pozwanego zarzucił naruszenie: 1. art. 30 § 4 w zw. z art. 45 § 1 k.p.; 2. art. 386 § 2 k.p.c. w zw. z art. 47 § 2 pkt 1 ppkt a k.p.c.; 3. art. 327¹ k.p.c.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił występowaniem istotnego zagadnienia prawnego mającego na celu jednoznaczną ocenę skutków, jakie z perspektywy art. 45 Konstytucji RP wywołuje zastosowanie art. 15zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2021 r., poz. 1090) w kontekście ważności postępowań sądowych prowadzonych w pierwszej instancji w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, przy uwzględnieniu faktu, iż ustawa wprost wskazuje, że orzekać w takich sprawach powinien skład kolegialny(ławniczy).

Mając na uwadze powyższe skarżący wniósł o uchylenie wyroku wydanego przez Sąd Okręgowy w Krakowie i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpatrzenia i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania; względnie na

podstawie art. 398¹⁶ k.p.c., o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego, kosztów postępowania przed Sądem drugiej instancji według norm przepisanych, wraz z kosztami zastępstwa procesowego, powiększonymi o odsetki ustawowe za opóźnienie naliczane od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym wedle norm przepisanych, a w przypadku nieuwzględnienia powyższego wniosku o oddalenie skargi kasacyjnej oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym wedle norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Na wstępie warto podkreślić, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej, jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W konsekwencji tego, w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym między innymi na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do

rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Strona wnosząca skargę kasacyjną powinna zatem sformułować w niej wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz ze stosownym uzasadnieniem. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien zaś wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty prawne świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Należy zauważyć, że dwie pierwsze przesłanki przedsądu - występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) - muszą dotyczyć przepisów powołanych w podstawach kasacyjnych, bowiem zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach podstaw. Problem prawny, ujęty w skardze kasacyjnej musi bowiem dotyczyć kwestii decydującej o rozstrzygnięciu sprawy, nie może być dla niej prawnie obojętny. Tym samym w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne lub zachodzi konieczność w sprawie wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów tylko wtedy, gdy od interpretacji przepisów, przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zależy wynik sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 243; z 25 września 2007 r., I UK 161/07, LEX nr 885063; z 19 września 2013 r., I PK 98/13, LEX nr 1555051). Inaczej rzecz ujmując, rozstrzygnięcie problemu prawnego skonstruowanego na tle przepisów, które pozostają poza kontrolą kasacyjną z uwagi na ich nieujęcie w podstawach kasacyjnych, nie będzie miało wpływu na

wynik sprawy, co prowadzi do wniosku, że tak sformułowane zagadnienie prawne nie może stanowić przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 marca 2011 r., II PK 10/11, LEX nr 1646567).

W tym kontekście należy zauważyć, że wskazane w skardze kasacyjnej zagadnienie prawne sformułowane zostało na gruncie przepisów niepowołanych w podstawach kasacyjnych. Innymi słowy, skarżący zarzuca Sądowi drugiej instancji wyłącznie naruszenie przepisów: - art. 30 § 4 w zw. z art. 45 § 1 k.p.; - art. 386 § 2 k.p.c. w zw. z art. 47 § 2 pkt 1 ppkt a k.p.c.; - art. 327¹ k.p.c., natomiast uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący podnosi konieczność rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego, które opiera na art. 45 Konstytucji RP oraz art. 15zzs1 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2021 r., poz. 1090).

Z tego względu należy stwierdzić, iż skarżący nie zdołał wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało postanowić jak w sentencji. O kosztach postępowania wywołanych wniesieniem skargi kasacyjnej rozstrzygnięto po myśli art. 98 § 1 i § 1¹ k.p.c.

I.T.

[a.ł]